

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 49/2022 privind desființarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ:

- Inițiativa Ministerului Justiției;
- Art. 6 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, în conformitate cu care „Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. Soluțiile pe care le cuprinde trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne și ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară și cu tratatele internaționale la care România este parte, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului”.

2.2. Descrierea situației actuale

Prin adresele nr. 850/C/13.09.2023 și 850/C/22.09.2023, procurorul general al Parchetului pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat Ministerului Justiției rezultatul evaluării necesarului de procurori anume desemnați în vederea efectuării urmăririi penale în cauzele ce privesc infracțiunile prevăzute la art. 3 alin. (1) și (2) din Legea nr. 49/2022, și a solicitat, pe baza evaluării realizate, modificarea și completarea legii amintite în vederea, pe de o parte, a posibilității adaptării flexibile a numărului procurorilor desemnați să efectueze urmărirea penală în cauzele ce privesc infracțiunile prevăzute la art. 3 alin. (1) și (2) din lege la volumul concret al cauzelor instrumentate, iar, pe de altă parte, a identificării unei soluții subsidiare care să permită desemnarea procurorilor ce efectuează urmărirea penală în aceste cauze în numărul stabilit de lege. Din datele statistice transmise Ministerului Justiției de Parchetul pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție prin adresele mai sus menționate rezultă că, raportat la numărul cauzelor ce privesc infracțiunile prevăzute la art. 3 alin. (2) din Legea nr. 49/2022, există un dezechilibru evident între parchetele de pe lângă curțile de apel în ceea ce privește volumul acestora, iar în cazul Secției de urmărire penală și criminalistică din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție numărul dosarelor ce privesc infracțiunile prevăzute la art. 3 alin. (1)

din aceeași lege evidențiază insuficienta calibrare a numărului necesar de procurori.

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a arătat că numărul dosarelor preluate de la fosta Secție pentru investigarea infracțiunilor din justiție (SIJ) este de 7.754, iar totalul dosarelor nou înregistrate după intrarea în vigoare a Legii nr. 49/2022 este de 2.054, rezultând un număr total de 9.808.

Raportat la numărul total de cauze nou înregistrate după momentul intrării în vigoare a Legii nr. 49/2022 (2.054) și la numărul (maxim) de procurori prevăzut de Legea nr. 49/2022 (59), rezultă că media cauzelor nou înregistrate ar trebui să fie de 35 de cauze pentru fiecare procuror pentru întreaga perioadă de 17 luni (perioada supusă evaluării).

Cu toate acestea, numărul de cauze nou înregistrate are o variație mare între parchete, de la un minim de 32 la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu - Mureș la un maxim de 383 la Secția de urmărire penală și criminalistică din cadrul Parchetului pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Ținând cont de ritmul înregistrării de noi cauze și de media teoretică de 35 de cauze/procuror, rezultă că, în anumite cazuri, *necesarul de procurori anume desemnați ar trebui să fie mai mare decât numărul maxim prevăzut în prezent de Legea nr. 49/2022*. Astfel, raportat la media de 35 cauze/procuror, în cazul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Craiova necesarul ar fi de 4 procurori, la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Pitești necesarul ar fi de 5 procurori, iar la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București ar fi nevoie de 9 procurori desemnați (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București având de soluționat, la data de 13.09.2023, un număr total de 1.413 cauze).

✓ Prin aceeași corespondență, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a arătat faptul că prevederile actuale ale Legii nr. 49/2022 stabilesc că, în vederea desemnării, este necesar ca procurorii care îndeplinesc condițiile prevăzute de lege să își depună opțiunea la Consiliul Superior al Magistraturii, desemnarea neputând fi realizată în absența exercitării opțiunii. În corespondența Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție anterior menționată s-a arătat faptul că doar un număr redus de procurori și-au manifestat opțiunea de a se înscrie la procedura de desemnare reglementată de lege, situația cea pregnantă fiind la nivelul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (fiind desemnați, la data de 22.09.2023, un număr de 4 procurori din numărul total de 14 procurori prevăzut de lege).

- Ulterior, prin corespondența nr. 1842/C/16520/VI-1/2023 din data de 12.10.2023, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat Ministerului Justiției date statistice suplimentare (privind: numărul dosarelor *pendinte*, la nivel național, la momentul redactării corespondenței - 3.441; numărul total al procurorilor desemnați de la momentul intrării în vigoare a Legii nr. 49/2022 - 49; numărul de procurori propuși de Consiliul Superior al Magistraturii procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea desemnării - 52; numărul procurorilor desemnați, în funcție la data corespondenței - 39; numărul procedurilor de selecție derulate în temeiul prevederilor Legii nr. 49/2022 - 6).

- De asemenea, prin corespondența nr. 19145/10.10.2023, Consiliul Superior al Magistraturii a comunicat Ministerului Justiției date privind situația procurorilor desemnați pentru a efectua urmărirea penală în cauzele prevăzute la art. 3 alin. (1) și (2) din Legea nr. 49/2022; conform acestor date, un număr de 67 de procurori s-au înscris la cele 6 proceduri de selecție, din care 52 au fost propuși de către Plen în vedere desemnării.

- La data de 30.11.2023, potrivit datelor statistice comunicate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, din cele 10.035 de cauze un număr de 6.338 cauze au fost soluționate de procurorii anume desemnați, iar numărul de procurori anume desemnați era de 40 (din numărul total de 59 de procurori prevăzut de lege).

- La data de 31.12.2023 numărul cauzelor aflate în lucru era de 3.180.

În prezent, numărul procurorilor desemnați este de 38.

În concluzie, prin raportare la toate datele statistice analizate, numărul (maxim) de 3 procurori pentru fiecare parchet de pe lângă curte de apel, stabilit în prezent de lege, apare ca fiind minimul necesar pentru a asigura o activitate continuă în materie, indiferent de incidentele procedurale sau de evenimentele concrete a căror incidență nu poate fi evitată (incompatibilități, concediu, servicii de permanență etc.).

Apare ca fiind oportună modificarea art. 10 alin. (1) din Legea nr. 49/2022, în sensul ca numărul de procurori desemnați potrivit acestui text de lege să fie un număr minim, iar nu un număr maxim.

✓ - Prin Hotărârea nr. 1106 din 31 august 2023 a Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 794 bis din 4 septembrie 2023 a fost aprobat Regulamentul de ordine interioară al parchetelor.

✓ Prin regulamentul menționat, denumirea „Secția de urmărire penală și criminalistică” din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost modificată în „Secția de urmărire penală.”

2.3. Schimbări preconizate

Prin prezentul proiect se propune:

1. Prin prezentul proiect se propun următoarele intervenții legislative asupra Legii nr. 49/2022:

✓

- Numărul de procurori desemnați stabilit prin dispozițiile art. 10 alin. (1) să fie unul minim (iar nu unul maxim, așa cum prevăd dispozițiile legale în vigoare), pentru a permite desfășurarea în bune condiții a activității de urmărire penală, indiferent de incidentele procedurale sau de evenimentele concrete a căror incidență nu poate fi evitată (incompatibilități, concediu, servicii de permanență etc.);

- În urma evaluării necesarului de procurori desemnați în vederea efectuării urmăririi penale a infracțiunilor prevăzute la art. 3 alin. (1) și (2) din lege,

evaluare realizată o dată la 6 luni, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție va formula propuneri corespunzătoare de modificare a numărului de procurori prevăzut la art. 10 alin. (1), pe care le înaintează în vederea aprobării Plenului Consiliului Superior al Magistraturii;

- Numărul procurorilor din cadrul Secției de urmărire penală din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și al parchetelor de pe lângă curțile de apel aprobat de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii în condițiile mai sus arătate nu poate fi mai mic decât numărul minim de procurori prevăzut la art. 10 alin. (1).

Modificarea legislativă propusă implică, așadar, înlocuirea referinței din cuprinsul art. 10 alin. (1) al legii privind un număr maxim de procurori cu menționarea unui număr minim de procurori, urmând ca situația concretă a numărului procurorilor anume desemnați să fie stabilită de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, la propunerea procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție; în acest mod, redimensionarea numărului de procurori anume desemnați ar fi realizată periodic de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, la propunerea procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în funcție de evoluția volumului de activitate înregistrat la nivelul fiecărei unități de parchet (fără ca numărul procurorilor anume desemnați să fie inferior celui minim prevăzut de lege).

- De asemenea, întrucât doar un număr redus de procurori și-au manifestat opțiunea de a participa la procedura de desemnare reglementată de Legea nr. 49/2022 și având în vedere rolul procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție de conducător al Ministerului Public, printr-o intervenție asupra art. 10 din lege se propune reglementarea atribuției acestuia de a propune din oficiu Consiliului Superior al Magistraturii desemnarea unor procurori, dintre cei care îndeplinesc condițiile prevăzute de lege și nu și-au exprimat opțiunea, în cazul în care numărul de procurori anume desemnați la nivelul Secției de urmărire penală din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație sau al parchetelor de pe lângă curțile de apel este sub cel stabilit potrivit dispozițiilor legii.

Întrucât procedura de desemnare a procurorilor care urmează a efectua urmărirea penală în cauzele prevăzute la art. 3 alin. (1) și (2) din Legea nr. 49/2022 a urmărit instituirea unui echilibru între instituțiile implicate, respectiv Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, atunci când procedura are la bază opțiunea procurorilor de a efectua urmărirea penală în astfel de cauze Plenul Consiliul Superior al Magistraturii este implicat în procedură prin formularea propunerilor de desemnare a procurorilor, iar procurorul general al Parchetului

de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție prin desemnarea acestora.

În noua ipoteză suspusă reglementării, *apare ca oportun ca Plenul Consiliului Superior al Magistraturii să efectueze desemnarea procurorilor care vor efectua urmărirea penală în cauzele menționate, neexistând o justificare ca aceste propuneri să se reîntoarcă la procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (în vederea desemnării).*

Se păstrează astfel echilibrul instituțional avut în vedere la fundamentarea legii, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție fiind implicat în această procedură prin propunerile formulate din oficiu, iar Plenul Consiliului Superior al Magistraturii prin desemnarea procurorilor.

În concluzie, potrivit soluției preconizate, în cazul în care procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție propune din oficiu Plenului nominalizarea unor procurori, desemnarea se va efectua de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii.

Totodată, pentru asigurarea corelării textelor legale, se impune modificarea art. 3 alin. (3) din Legea nr. 49/2022, care, *de lege lata*, prevede că, în toate situațiile, procurorii desemnați a efectua urmărirea penală în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 3 alin. (1) și (2) sunt desemnați de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, la propunerea Plenului Consiliului Superior.

2. Întrucât prin noul Regulament de ordine interioară al parchetelor, Secția de urmărire penală și criminalistică din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost redenumită ca Secția de urmărire penală este necesară actualizarea denumirii și în cuprinsul Legii nr. 49/2022.

2.4. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.2. Impactul social

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.4. Impactul macroeconomic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.9. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Medi a pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
1. buget de stat, din acesta:						
1. impozit pe profit						
2. impozit pe venit						
1. bugete locale						

1. impozit pe profit						
1. bugetul asigurărilor sociale de stat: 1. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
1. buget de stat, din acesta: 1. cheltuieli de personal 2. bunuri și servicii						
1. bugete locale: 1. cheltuieli de personal 2. bunuri și servicii						
1. bugetul asigurărilor sociale de stat: 1. cheltuieli de personal 2. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: 1. fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;						

2. declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.

4.8. Alte informații

Proiectul nu are impact financiar.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5.6. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Este necesar avizul Consiliului Superior al Magistraturii

Este necesar avizul Consiliului Legislativ

6.6. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

În temeiul dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, Ministerul Justiției a publicat proiectul pe site-ul instituției.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu au fost identificate

8.2. Alte informații

Nu au fost identificate

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de Lege, pe care, dacă sunteți de acord, vă rugăm să îl aprobați.

Ministrul Justiției

Alina-Ștefania GORGHIU

Avizăm favorabil:

Marian - Cătălin PREDOIU

Viceprim-ministru, Ministrul Afacerilor Interne